

Ngo Quynh Nga, Hledání cesty ke kořenům: jazykový a sociokulturní management mladých Vietnanců v České republice, Ústav bohemistických studií, 2016

Posudek vedoucí práce

Práce Ngo Quynh Nga se zabývá obzvlášť aktuálním tématem, tj. prožíváním ztráty jazykových dovedností a pokusy o jejich nabývání znovu ze strany jedné z nejviditelnějších menšin v ČR. Navíc byla vypracována tou nejkvalifikovanější osobou, která má nebývalý vhled do procesů (hlavně organizovaného) jazykového a sociokulturního managementu mluvčích vietnamštiny v ČR. Ke chvályhodným aspektům práce patří množství autentických dat a aplikace teorie jazykového managementu na problematiku jazykové atrice, což dle mých znalostí zatím žádný badatel neprovedl, ačkoliv se toto téma samo nabízí. Práce je navíc informačně bohatá, poskytuje důkladný popis různých realizací organizovaného managementu v českém prostředí a dává je do vzájemných souvislostí. Závěr práce velice pěkně shrnuje výsledky a vyvozuje z nich relevantní teoretické a aplikační poznatky.

K obsahovým stránkám práce, které by se daly ještě zlepšit, patří např. kapitola o vietnamské komunitě. Je pojata možná nadměrně a je uvedena otázkami, které se poněkud liší od hlavních výzkumných cílů práce, resp. v textu mohlo být lépe zdůvodněno, proč se jde do těchto konkrétních detailů. S tím souvisí též to, že i když úvod dobře postihuje podstatu práce, výzkumné otázky celé práce se v něm neobjevují, a tak první otázky, se kterými čtenář setká, mohou být zavádějící. Obecně lze říct, že přechody mezi jednotlivými kapitolami mohly být zřetelnější. Přes jasné autorčiny reflexe své vlastní pozice jakožto výzkumnice a nevyhnutelného vlivu na sběr dat i analýzu se v práci se občas objevují nepodložené a/nebo krajní formulace, např. na s. 10 „Byli nuceni se vrátit zpět do Vietnamu, ale kvůli velkým dluhům a ostudě, že na Západě neuspěli, se nikdo vrátit zpět nechtěl“, na s. 33 „Vietnamští rodiče často na své děti vytvářejí tlak, aby měly co nejlepší studijní výsledky, avšak s nástupem jejich potomků na vysoké školy ztrácejí o studiu svých dětí přehled“, nebo silně hodnotící vyjádření, např. na s. 17 „Rodinní příslušníci mají často zkreslené představy o tom, jak se jejich členovi rodiny v zahraničí skutečně žije“.

Celkovou hodnotu práci snižuje několik formálních záležitostí. Seznam použité literatury např. nerozlišuje mezi přímo citovanou a pouze konzultovanou literaturou (nejsem jistá, jaké jsou k tomu na ÚBS pokyny) a všechny položky v seznamu nejsou formálně jednotné. Na dvou místech došlo k formální chybě v citacích: text ze zdroje Brouček 2003 na s. 15 začínající „nutnost praktické komunikace...“, a dále na s. 63, část textu, který definuje pojem „interkulturní pracovník“, začínající „Interkulturní pracovník/asistent...“. V obou případech, i když jsou zdroje řádně ocitovány, není jasné, kde končí citace a začínají autorčiny myšlenky; daný text měl být vhodnějším způsobem parafrázován, nebo uveden v uvozovkách. Hodnocení celkové jazykové úrovně práce bych přenechala kolegům z ÚBS, nelze si však nevšimnout několik překlepů a pravopisných nedopatření, např. v poděkování na začátku píše autorka „rodinně“ místo „rodině“, na s. 2 a 26 „Holomáč“ místo „Homoláč“.

Otázky k diskuzi:

- 1) Fenomén adaptace různých generací vietnamských migrantů v různých zemích světa (viz jejich počty na s. 10 práce) včetně prožívání jazykové a kulturní atrice je hojně zkoumán. V čem může spočívat specifčnost těchto procesů v ČR?
- 2) Dokázala by autorka kriticky zhodnotit rozdělení vietnamské komunity dle Freidingerové 2014?
- 3) Autorka v závěru uvádí, že zachování vietnamštiny není pro mnoho Vietnamců v ČR prioritou. Souvisí to nějak s ekonomickým postavením vietnamštiny?

S přihlédnutím k obsahu, ale i k formální stránce doporučuji práci k obhajobě s výslednou známkou mezi „velmi dobře“ a „dobře“ na základě průběhu obhajoby.

V Praze, 30. 8. 2016

Mgr. Tamah Sherman, Ph.D.